

TWEE BOEKEN OVER NATUURLIJKE OMGAAN MET DE LEEFOMGEVING

De belangstelling voor de natuur in de directe leefomgeving neemt de laatste jaren steeds meer toe. Er blijkt een grotere bereidheid om daadwerkelijk op een verantwoorde manier met onze dagelijkse leefomgeving om te gaan. Deze belangstelling blijkt onder meer uit een groeiend aantal boekwerken op het gebied van natuurlijke inrichting en -beheer. Twee daarvan passeren in het onderstaande de revue.

Natuurontwikkeling voor beginners, door J. Ensing.

Dit boekje is een handleiding voor mensen die aan de slag willen om de natuur in de dagelijkse leefomgeving een nieuwe start te geven. Voor het realiseren van kleine en grote natuurontwikkelingsprojecten is het een motiverend ideeënboek. Het geeft antwoord op praktische vragen als: welke natuur kun je ontwikkelen, hoe kun je een nieuw natuurerreintje inrichten, wat voor beheer moet je voeren.

De doelgroepen waar het boekje zich op richt zijn particulieren, vrijwilligers, gemeenten en waterschappen.

Achtereenvolgens wordt behandeld wat natuurontwikkeling is en wat particulieren, vrijwilligersgroepen, gemeenten en waterschappen aan natuurontwikkeling kunnen doen. Uitgebreid wordt er ingegaan op planvorming, uitvoering en onderhoud. Verder wordt kort beschreven welke maatregelen getroffen kunnen worden voor het instandhouden van dieren en planten. Tevens bevat het een overzicht van bestaande subsidieregelingen.

De voorstelling van zaken is soms wat al te optimistisch, maar mede dankzij de lage prijs en de leuke uitvoering is dit een aanbevelenswaardig werkje. Het boekje is vorig jaar uitgegeven door de LONL en kost f 12,50. Het is te bestellen bij: Stichting Landelijk Overleg Natuur- en Landschapsbeheer, Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht (tel. 030-340777).

Natuurlijk Groenbeheer in de Nederlandse Gemeenten, door A. Koster en M. Claringbould.

Dit boek gaat in op de hoofdlijnen van natuurlijker beheer en natuurontwikkeling door gemeenten, maar is meer dan simpelweg een handreiking voor een natuurlijker groenbeheer. Binnen elke gemeente is een visie op de aanpak en toepassing van natuurlijk groenbeheer onmisbaar voor het welslagen ervan. Het boek is geschreven om de lezer te inspireren bij het zoeken naar nieuwe mogelijkheden in het groenbeheer. De inhoud bestaat globaal uit:

- 1) wat is de betekenis van "natuur in de stad" en aan welke voorwaarden moet worden voldaan om natuurlijk groenbeheer te realiseren. Het groenstructuurplan is essentieel om te komen tot een samenhangende visie op beleids- en beheersmaatregelen. Natuurontwikkeling in een stad is niet op iedere plek even goed mogelijk;

elke plek vraagt een eigen invulling.

- 2) de basisprincipes voor ecologisch groenbeheer, de randvoorwaarden voor het ontwerp, en diverse toepassingsaspecten van natuurtechniek: streven naar variatie, benutten van gradiënten. Daarbij dient geen gefixeerd eindbeleid voor ogen te staan, maar moeten natuurlijke processen de ruimte krijgen. Er zijn drie aandachtsvelden: planning van locaties, inrichtingsfactoren en te voeren beheer.

- 3) de toepassing van wilde flora, het beheer van verschillende typen groen in de woonomgeving en het beheer van fauna. Door de geringe verspreidingsmogelijkheden van planten in een stad, is zaaien gerechtvaardigd. Zaaimethoden worden aangegeven. De betekenis, de aanleg en het beheer van verschillende typen groen wordt uitgewerkt: grazige vegetaties, bosplantsoenen, waterkanten en oevers, vijvers en waterlopen, ruigtekruiden- en bloemmakers, stenige milieus. Voor een faunavriendelijk groen is een afwisselende begroeiing (zowel soorten als structuur) in verschillende ontwikkelingsstadia nodig.

Insekten worden als voorbeeldgroep aangehaald.

- 4) een aanzet tot integratie van natuurontwikkeling met planning en ontwerp: hoe kan natuurlijker groenbeheer worden ingepast in bestaande situaties en wat voegt dit toe aan de kwaliteit van de leefomgeving. Bij de beeldvorming en de beleving worden drie typen van locaties behandeld: woonwijken (inclusief tuinen), routes (stads'naden', waterlopen) en parken.

Het boek is rijk geïllustreerd met aansprekende foto's en schetsen. De op praktisch gerichte tekst is erg prettig leesbaar. Een aanrader dus. Het boek is vorig jaar uitgegeven door de VNG Uitgeverij en bestaat uit 160 pagina's. Het is voor f 39,50 te verkrijgen in elke erkende boekhandel.

Henk de Vries, de Feart 30, 9222 NS
Drachtstercompagnie

Rechtzetting

In de vorige Twirre stond op de voorplaat een foto een parend stel van 'de Gewone waterjuffer'. De dia werd gemaakt in het Ottema-Wiersma reservaat te Hurdegaryp. Een lezer (en libellenkenner) wees ons op de weinigzeggende naam. Na bestudering van de dia bleek het te gaan om de 'waterjuffer' *Coenagrion pulchellum*. De soort wordt wel eens verward met het 'Lantaarntje' *Ischnura elegans*.